

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 20.7.2006
COM(2006) 417 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI

Par Eiropas politiku attiecībā uz jaunatnes līdzdalību un informētību

**Turpmākie pasākumi pēc Baltās grāmatas par jaunu impulsu Eiropas jaunatnei:
Kopējo mērķu īstenošana jauniešu līdzdalībai un informētībai nolūkā veicināt viņu
aktīvu Eiropas pilsonību**

{SEC(2006) 1006}

1. IEVADS

1.1. Būtisks jautājums

Jaunatnes politika ir būtiski svarīga Eiropas Savienības (ES) mērķu sasniegšanā. Tā atrodas krustcelēs starp Lisabonas Stratēģiju izaugsmei un nodarbinātības un pilsonības politiku, meklējot veidu, kā atvieglot jauniešu ieeju darba tirgū un attīstīt viņos aktīvu pilsoniskumu.

Jaunieši nav ne statiska, ne homogēna cilvēku grupa un viņu prasības un izteiksmes līdzekļi ir pastāvīgi attīstījušies. Jauniešu procentuālā daļa Eiropas iedzīvotāju kopskaitā samazinās un viņi kļūst pieauguši vēlāk. Jauniešu karjeras ceļi aizvien vairāk individualizējas un viņu ienākšana darba tirgū dažkārt var būt sarežģīta. Bez tam jauniešu interese par sabiedriskām lietām zūd, un tas var radīt pilsoniskuma trūkumu.

Šā dokumenta nolūks ir novērtēt dalībvalstu veiktos tālākos pasākumus attiecībā uz kopējiem mērķiem jauniešu līdzdalībai un informētībai, ko Padome pieņēma 2003. gadā saskaņā ar jaunatnes atklāto koordinācijas metodi, un sniegt ieteikumus turpmākiem uzlabojumiem. Tam ir pievienots grupas darba dokuments, kas sniedz detalizētu dalībvalstu ziņojumu analīzi par līdzdalību un informētību.

Tomēr šis ziņojums ir arī daļa no plašāka pasākumu kopuma, ko Eiropas Savienība veic, lai nodrošinātu saikni starp Eiropu un tās pilsoņiem, un ziņojums ir sagatavots debatēm par ES nākotni nozīmīgā brīdī¹.

Komisija Baltajā grāmatā par Eiropas Savienības komunikācijas politiku² un „D plānā demokrātijai, dialogam un diskusijām”³, neseno atkārtoti uzsvēra vajadzību sniegt pilsoņiem, jo īpaši jauniešiem, līdzekļus aktīvai līdzdalībai Eiropas lēmumu veidošanas procesā un stiprināt viņu apziņu par līdzdalību Eiropas projektā. Šis vēstījums tika apstiprināts visaugstākajā politiskajā līmenī⁴, kā arī pašu jauniešu vidū, kas izteica savu gribu spēlēt nozīmīgāku lomu Eiropas Savienības attīstībā un līdz ar to pilnveidot aktīvu Eiropas pilsonību⁵. Viņu aicinājums ir jāuzklausa un ir jāturpina nostiprināt jauniešu iesaistīšanās Eiropas lietās principu, kas jau ir uzsvērts Baltajā grāmatā jaunatnes lietās⁶, kuru Komisija publicēja 2001. gadā.

Kopš Baltās grāmatas jaunatnes lietās pieņemšanas attiecībā uz jauniešiem ir izstrādātas vairākas iniciatīvas. Tas atspoguļo pieaugošo jaunatnes politikas nozīmi Eiropā un dalībvalstīs.

---

¹ Ziņojums par pilsoņu programmu (COM (2006) 211).

² COM (2006) 35, galīgā redakcija, 1.2.2006.; Baltā grāmata par Eiropas Savienības komunikācijas politiku: diskusijas par Eiropu, iesaistot sabiedrību.

³ COM (2005) 494, galīgā redakcija, 13.10.2005.; Paziņojums par pārdomu periodu un D plānu (COM (2006) 212).

⁴ Skatīt 15.-16. jūnija Prezidentūras secinājumus par to, ka Eiropas Padome atbalsta Eiropas Komisijas ieguldījumu pārdomu periodā un aicina Komisiju turpināt darbu un ieguldīt lielākas pūles dialoga veicināšanai ar pilsoņiem.

⁵ „Vārds jauniešiem” Jauno Eiropiešu bažas un cerības, kas ir saistītas ar Eiropas Savienības attīstību, Standarta Eurobarometra 63 sniegtā analīze, 2005. gada decembra publikācija.

⁶ 14441/01 – COM (2001) 681, galīgā redakcija.

Jo īpaši Baltā grāmata bija par pamatu tam, ka 2002. gadā pieņēma struktūru Eiropas sadarbībai jaunatnes jomā⁷, kurā dalībvalstis vienojās, ka, no vienas puses, atsevišķās jauniešu sociālajai un profesionālajai integrācijai nozīmīgās politikas jomās jānodrošina „jauniešu” dimensija, un, no otras puses, jāattīsta jauniešu aktīva un atbildīga pilsonība.

Attiecībā uz Eiropas sadarbības aktīvas pilsonības jomu dalībvalstis ir piekritušas pievērst uzmanību četrām īpašām jauniešu prioritātēm, kurām tās piemēros atklāto koordinācijas metodi (AKM) (*Open Method of Coordination – OMC*), tas ir, līdzdalībai, informētībai, brīvprātīgai darbībai un plašākām zināšanām un izpratnei par jaunatni. Vēlāk, 2003. gadā, dalībvalstis pieņēma kopējos mērķus attiecībā uz līdzdalību un informētību⁸, tad 2004. gadā attiecībā uz brīvprātīgām darbībām⁹ un plašākam zināšanām par jaunatni¹⁰. Kā daļu no jauniešu AKM dalībvalstis ir apņēmušās ziņot par dažādo prioritāšu izpildi četru gadu periodā. Tādējādi šis ir nozīmīgs brīdis jaunatnes politikā, jo šis paziņojums iezīmē pirmo reizi, kad Komisijai tiek iesniegti izpildes ziņojumi. No šī ziņojuma par līdzdalības un informētības prioritātēm gūtajai pieredzei jākalpo kā noderīgai pieredzei attiecībā uz ziņojumiem par abām pārējām prioritātēm, tas ir, brīvprātīgajām darbībām (2006. gada beigās) un plašākām zināšanām un izpratnei par jaunatni (2008. gada beigās). To arī ietvers vispārējā Eiropas sadarbības jauniešu jomā novērtējumā, kas tiks veikts 2009. gada beigās.

Jaunatnes jautājumu iestrāde dažos jaunatnei nozīmīgos politikas virzienos, kuru Baltajā Grāmata jaunatnes lietās aizstāv kā otro balstu jaunatnes politikas izstrādē, tika ievērojami atbalstīta 2005. gadā, pieņemot Eiropas Jaunatnes paktu¹¹, kurā īpaša uzmanība ir vērsta uz jauniešu integrēšanu profesionālajā un sociālajā dzīvē, kā paredzēts pārskatītajā Lisabonas stratēģijā.

Politikas pamatu papildina programma *YOUTH*, kas ir atzīta par vērtīgu resursu aktīvas jauniešu Eiropas pilsonības veicināšanai, kā arī viņu integrēšanai sabiedrībā. Šie mērķi nākotnē tiks pilnveidoti programmā „Jaunatne rīcībā”.

1.2. Vispārīgs situācijas novērtējums

Savos ziņojumos dalībvalstis parasti atzīst sviras efektu, kura rezultātā jaunatnes labā veiktais darbs ietekmē sabiedrību kopumā. Tas apliecina starppaaudžu un dzīves cikla pieejas nozīmi attiecībā uz jaunatnes politiku.

Ziņojumos ir atzīts, ka Eiropas līdzdalības un informētības prioritātes sniedz impulsu valsts jaunatnes politikai un ka tās joprojām ir būtiskas aktīvas jauniešu pilsonības izveidē.

Tomēr ziņojumos tiek atzīts, ka joprojām ir nepieciešams ieguldīt pūles un ka process būs auglīgs vienīgi tad, ja dalībvalstis turpinās sadarboties atbilstoši

---

⁷ OV C 168, 13.07.2002., 2. lpp.

⁸ OV C 295, 5.12.2003., 6. lpp.

⁹ Padomes dokuments 13996/04, 15.11.2004., nav publicēts

¹⁰ Padomes dokuments 13997/04, 15.11.2004., nav publicēts

¹¹ Eiropas Padomes Prezidentūras secinājumu 1. pielikums (7619/05)

subsidiaritātes principam gan savstarpēji, gan ar reģionālajām un vietējām iestādēm savā teritorijā.

Būtiska nozīme ilgspējīgas politikas un līdzdalības demokrātijas veidošanā ir jauniešu, tostarp jauniešu ar mazākām iespējām, iesaistīšanai politikas izstrādē un ieviešanā visos tās līmeņos. Līdz ar to ir jāturpina attīstīt dialogs, kas tiek veidots starp jauniešiem un Eiropas institūcijām.

2. JAUNIEŠU INFORMĒTĪBA

2.1. Kopējo informētības mērķu īstenošana

2.1.1. Jauniešu piekļuve informācijai

Laikā, kamēr dalībvalstis izstrādāja vairākus informētības instrumentus jauniešiem, tikai 12 no tām ir izveidojušas informēšanas stratēģiju, kurā tiek risināti visi jauniešus interesējošie jautājumi un integrēti vietējie, reģionālie, valsts un Eiropas līmeņi.

Dalībvalstis norāda, ka jauniešu informēšanas interneta mājas lapas ir galvenais informācijas izplatīšanas instruments. Deviņpadsmit dalībvalstīs ir izveidots valsts jaunatnes portāls. Eiropas jaunatnes portāla izveide 2003. gadā un tajā izveidotās saites ar valstu portāliem ir pierādījušies kā ļoti veiksmīgs pasākums. Tiek atzīts, ka tas ir stiprinājis starpministiju sadarbību un apmaiņu jauniešu informētības jomā.

Dalībvalstis arī skaidri pauž vēlmi turpināt attīstīt personalizētus informācijas birojus un risināt to jauniešu problēmas, kuriem ir mazāk iespēju, jo tiem nav pieejami informācijas kanāli, galvenokārt palīdzot viņiem piekļūt tādiem informācijas sabiedrības instrumentiem kā internets.

Satura ziņā rīcība galvenokārt tika virzīta uz tādiem jautājumiem kā brīvais laiks, jauniešu organizācijas un brīvprātīgas darbības, dažkārt atstājot novārtā informāciju par līdzdalību, izglītību, nodarbinātību un ceļošanu Eiropā.

AK (Anglijā) valsts tiešsaistes konsultatīvais, informācijas un atbalsta dienests *Connexions Direct (CXD)* jauniešiem piedāvā konsultācijas pa tālruni, izmantojot teksta ziņas, „tiešsaistes” konsultantus un e-pastu. **Slovēnijā** jaunatnes informācijas un konsultāciju centri sevišķu uzmanību pievērš čigānu kopienas jaunajai paaudzei. **Kiprā** un **Spānijā** jauniešu informēšanai lauku rajonos tika izveidotas mobilās informēšanas vienības.

2.1.2. Informācijas kvalitāte

Lielākā daļa dalībvalstu izmanto Eiropas jaunatnes informācijas hartu, lai ieviestu jauniešu informācijas dienestu sniegtās informācijas kvalitātes standartus.

Tīklu izveidei arī tiek piešķirta būtiska loma jauno informēšanas darbinieku prasmju un kvalifikācijas uzlabošanai. Eiropas *EURODESK*, *ERYICA* un *EYCA* tīkliem ir būtiska loma tās dalībnieku apmācības kursu izstrādāšanā.

Francijā 32 valsts iestāžu finansētajos jauniešu informācijas centros ir izveidota sava personāla apmācības sistēma, lai nodrošinātu kvalitātes standartu ievērošanu. Tiek piemērota Eiropas jaunatnes informācijas harta kopā ar papildu valsts izstrādātiem kvalitātes standartiem. Eiropas jaunatnes informācijas tīkli ir izveidojuši kvalitātes iniciatīvu sarakstu.

2.1.3. Jauniešu līdzdalība informēšanā

Faktiski dalībvalstīs nav veikti nekādi pasākumi šī kopējā mērķa ieviešanai. Tomēr zināms skaits valstu izstrādāto ziņojumu liecina, ka ir iespējams konsultēties ar jauniešiem vai jaunatnes organizācijām attiecībā uz informācijas stratēģijām vai informācijas materiāla izstrādes jomā.

Slovākijā jaunatnes informācijas centri sadarbojas ar brīvprātīgajiem, kuri izplata jauniešiem paredzēto informāciju skolās, universitātēs un citur.

2.2. Pārvaramie šķēršļi

Grūtības, ar kādām nākas sastapties dalībvalstīm, ir atšķirīgas un var tikt klasificētas šādi:

1. *Metodika*: dažām dalībvalstīm ir īpaši problemātiski definēt sākumpunktu, no kura sākt vērtēt panākto progresu, un noteikt panāktā progressa novērtēšanas rādītājus.
2. *Rīcības koordinēšana dalībnieku starpā*: galvenais uzdevums ir koordinācijas uzlabošana starp dažādām iestādēm, kurām ir iemaņas jaunatnes jautājumu risināšanā dažādos līmeņos.
3. *Resursu trūkums īpaši pašvaldību līmenī*.

2.3. Galvenie izceltie jautājumi sadarbības turpināšanai

Dalībvalstis galvenokārt aicina turpināt pieņemto kopējo mērķu un darbības virzienu īstenošanu. Galvenie uzdevumi tuvākā nākotnē būs izveidot saskaņotu valsts informācijas stratēģiju, vairāk iesaistīt valstu jaunatnes padomes, vairāk uzmanības pievērst jauniešiem ar mazākām iespējām, un izplatīt Eiropas Jaunatnes informācijas hartu.

3. JAUNIEŠU LĪDZDALĪBA DEMOKRĀTIJĀ

3.1. Kopējo līdzdalības mērķu īstenošana

Ziņojumu analīze parāda zināmu konverģences pakāpi valstu jaunatnes politiku starpā, jo aktivitātes, kas tiek veiktas jaunatnes līdzdalības veicināšanai, tagad tiek ieviestas daudz koordinētākā veidā.

Kopējo mērķu īstenošana attiecībā uz jaunatnes līdzdalību galvenokārt tiek panākta ar šādiem līdzekļiem:

3.1.1. Regulējumu uzlabošana

Tiesiskais regulējums jaunatnes līdzdalības jomā ir ticis uzlabots. Dažas dalībvalstis ir pieņēmušas tiesību aktus, bet dažas ir izstrādājušas stratēģiskos rīcības plānus vai vienojušās par jauniem pienākumiem konsultēties ar jauniešiem.

Īrijā ir pieņemts likums par jaunatni, **Čehijas Republikā** – jaunatnes koncepcija, **Portugālē** – valsts jaunatnes reformas programma, **Zviedrijā** – valdības akts „Tiesības izlemt”, **Igaunijā un Slovēnijā** – stratēģiskais plāns, **Latvijā** – politiskā programma jaunatnei, **Slovākijā** – jaunatnes līdzdalības plāns un **Itālijā** tika nodrošināts īpašs finansējums jaunatnes politikas atbalstam.

3.1.2. Atbalsts līdzdalības un pārstāvniecības struktūrām

Ir ieviesti vairāki pasākumi ar mērķi atbalstīt līdzdalības struktūras un veicināt dialogu ar partneriem jaunatnes sektorā. Jaunatnes padomes pašlaik pastāv lielākajā daļā dalībvalstu ar ievērojamu reģionālo un vietējo filiāļu skaita pieaugumu. Ir izveidojušās arī citas struktūras, tādas kā jauniešu parlamenti vai konkrētas jaunatnes komisijas. Tomēr ir nepieciešama labāka savstarpējā sadarbība starp struktūrvienībām vietējā, reģionālā, valsts un Eiropas līmenī.

Paralēli tam pēdējos divos gados jauniešu un lēmumu pieņēmēju starpā biežāk ir organizētas regulāras konsultācijas, tikšanās un noklausīšanās sanāksmes. Šajos dialoga risināšanas pasākumos dažos gadījumos ir noslēgti oficiāli partnerības līgumi.

Dažās valstīs ir iecelts ombudsmenis vai korespondents, kas nodarbojas ar jaunatnes lietām ministrijās ar portfeli jauniešu jautājumu risināšanā, turpretī dažas valstis ir izvēlējušās savu praksi vairāk attīstīt horizontālā līmenī, piemēram, ar starpministriju sanāksmēm.

Valstu ziņojumos ir redzama vajadzība ieguldīt lielākas pūles pašvaldību līmenī un likvidēt šķēršļus, kas ietekmē noteiktu jauniešu grupu līdzdalību.

Īpaša uzmanība jāvelta arī jauniešu konsultēšanai sistemātiskā un strukturētā veidā par tos interesējošiem jautājumiem. Tas attiecas ne tikai uz tiem jautājumiem, kas ir saistīti ar AKM vai Eiropas Jaunatnes paktu, bet attiecas uz jebkuru jomu, kurā jaunatnes paveiktais var ieviest pārmaiņas.

Dažas valstis ir iecēlušas konkrētas atbildīgās personas jautājumos, kas ir saistīti ar jauniešiem, piemēram, **Somijā** – ombudsmeni, **AK** – valsts jaunatnes korespondentu un **Lietuvā** – jaunatnes koordinātorus pašvaldībās.

Pārējās dalībvalstis ir izveidojušas konsultatīvās struktūrvienības, tādas kā jaunatnes komisijas un vietējās padomes **Luksemburgā** un **Beļģijā**, jaunatnes parlamentus **Kiprā** un **Maltā**, līdzdalības struktūrvienības jauniešiem **Griekijā un Spānijā** un īpaši maznodrošinātiem jauniešiem **Vācijā** un lauku rajonos **Polijā**, atbalsta pasākumi jaunatnes projektiem **Austrijā**.

Attiecībā uz jauniešu līdzdalību pārstāvības demokrātijā viņu intereses trūkums ir palielinājies un šis jautājums ir steidzami jārisina. Tikai neliels skaits dalībvalstu parāda, ka tās apsver šo situāciju.

Īstenoto praksi jauniešu līdzdalības palielināšanai vēlēšanās var izcelt šādās valstīs:

- **Nīderlandē**: paralēlā balsošana nepilngadīgajiem;
- **Somija**: balsošanas tiesības pašvaldību vēlēšanās no 16 gadu vecuma;
- **Francija**: automātiska reģistrācija vēlētāju sarakstā;
- **Beļģija, Nīderlande un AK**: interneta izmantošana.

3.1.3. Atbalsta sniegšana projektiem

Kopējie principi, kas ir pamatā valstu pasākumiem, ir šādi: i) jauniešiem ir jābūt galvenajiem dalībniekiem viņu līdzdalības projektos; ii) vislabākais mācīšanās veids ir mācīties darot; iii) jauniešu līdzdalības iesaistīšana ir jāveicina visās jomās, kurās tiek īstenoti projekti.

Vairākas dalībvalstis uzsver ieguldītās pūles aktivitāšu un projektu ieviešanai jauniešiem ar mazākām iespējām. Atbalsta sniegšana projektiem un struktūrvienībām, jo īpaši jaunatnes organizācijām, ir būtiska. Programmā *YOUTH* šajā ziņā ir panākts būtisks sviras efekts.

Francijā tika izveidota programma „*Envie d'agir*”, kuras uzdevums ir atbalstīt un atalgot pirmos jauniešu izstrādātos un jauniešu labā īstenotos projektus, finansēt novatoriskus un radošos projektus, kā arī brīvprātīgo aktivitātes un uzņēmējdarbības projektus. **Dānijā** sadarbībā ar dažādām pašvaldībām un jaunatnes organizācijām vai klubiem ir izveidots projekts „Jaunatnes politika Dānijas pašvaldībās”, lai uzsvērtu nepieciešamību vairāk iesaistīt jauniešus politikas veidošanā.

3.2. Pārvaramie šķēršļi

Grūtības, ar kādām nākas sastapties dalībvalstīm, ir atšķirīgas un var tikt klasificētas šādi:

1. *Metodika*: dažām dalībvalstīm ir īpaši problemātiski definēt sākumpunktu, no kura sākt vērtēt panākto progresu, un noteikt sasniegtā progresa novērtēšanas rādītājus.
2. *Tieša vai netieša atbalsta trūkums*: papildus tam, ka ir būtiski struktūrvienībām un projektiem piešķirt resursus, valsts iestādēm ir jāatzīst stabila atbalsta sniegšanas nozīme ar likumdošanas darbībām, izveidojot partnerattiecības ar jauniešiem, vai arī pilnveidojot kopējos instrumentus, tādus kā līdzdalības vadlīnijas.
3. *Pašu jauniešu iesaistīšanās trūkums*: protams, ka jauniešiem ir tiesības neiesaistīties līdzdalībā. Tomēr vairāk var tikt darīts, lai veicinātu jauniešu iesaistīšanos, īpaši pārstāvniecības demokrātijas apstākļos. Jāizpēta ievērojamo līdzcilvēku kā kopīgās pieredzes „vēstnieku” ietekme. Jauniešu līdzdalību var

veicināt arī vairāk atzīstot un veicinot individuālos un sociālos iesaistīšanās pabalstus.

4. *Iestāžu kūtrums jaunatnes un citās jomās*: jāuzlabo vietējā, reģionālā un valsts līmeņa savstarpējā sadarbība. Jaunatnes līdzdalības struktūrvienību izveide ir jāatbalsta arī turpmāk un jāveido dialogs ar jaunatni par plašāku jautājumu loku. Pašvaldību mobilizēšana ir būtisks faktors vietējās jauniešu līdzdalības stiprināšanā.

3.3. Galvenie jautājumi sadarbības turpināšanai

Dalībvalstis atbalsta nepārtrauktu izvirzīto kopējo mērķu un darbības virzienu īstenošanu. Tās apstiprina vietējo pašvaldību turpmākas mobilizācijas nozīmi, izveidojot atbilstošus mehānismus plašām apspriedēm ar jauniešiem par plašu jautājumu loku, izmantojot arī informācijas sabiedrības instrumentus interaktīvai līdzdalībai politikā, piemēram, „politikas blogošana”, attīstot jaunatnes līdzdalību vēlēšanās, kā to jau ir apsprieduši jaunatnes lietu ministri¹², kā arī veicinot līdzdalības apgūšanu un zināšanas par pilsonību. Skolu piedāvātās iespējas varētu labāk izmantot, izstrādājot pilsonisku mācību programmu un labāk izmantojot skolu resursus organizējot tādas pasākumus, kas veicina „mācīšanos piedalīties piedaloties”.

4. JAUNIEŠU AKTĪVĀ LĪDZDALĪBA EIROPAS SAVIENĪBAS ATTĪSTĪBĀ

4.1. Uzlabotais strukturētais dialogs ar jauniešiem Eiropas Programmā

Nepieciešamība aktīvi iesaistīt jauniešus politikas veidošanas debatēs un dialogā arī ir būtiska saistībā ar Eiropas programmu. To bieži ir uzsvērusi Komisija un dalībvalstis.

Konsultāciju process 2001. gadā saistībā ar Balto grāmatu jaunatnes lietās, regulāras tikšanās ar jaunatnes organizācijām, Eiropas jaunatnes nedēļa, Eiropas jaunatnes portāla konsultācijas, Prezidentūras jaunatnes pasākumi un citas dalībvalstīs notiekošās konferences, kampaņas, forumi un konsultācijas ir daži centienu piemēri, kurus veic Eiropas institūcijas un dalībvalstis, lai šos principus iedzīvinātu praksē un labāk iesaistītu jauniešus ES attīstībā.

Tomēr, īpaši pamatojoties uz pēdējos Eiropas forumos jauniešu izteikto aicinājumu uz nepārtrauktu, uzticēšanās pilnu un konstruktīvu dialogu, Komisija uzskata, ka pašreizējais dialogs ar jauniešiem par Eiropas jautājumiem varētu būt labāk izstrādāts un strukturēts Eiropas, valstu, reģionālā un vietējā līmenī.

Ir jāizmanto tās priekšrocības, kuras sniedz iepriekš minētie pasākumi un tādas jaunākās iniciatīvas, kā D plāns, lai meklētu iespēju audzināt cilvēkus Eiropas pilsonības garu, atbalstot demokrātiskas infrastruktūras, kuras veido „humānos tiltus” un “Eiropas sejas”.

---

¹² OV C 141, 10.6.2005., 3. lpp.

4.2. Komisijas ieskats par uzlabotu strukturēto dialogu

Nepārtraukta, uzticēšanās un konstruktīva dialoga veidošanai pasākumiem ir jābūt

- veidotiem saskaņā ar Eiropas jaunatnes politikas programmu līdz 2009. gadam, t.i., ar Prezidentūras vispārējo tēmu, Eiropas Jaunatnes pakta prioritātēm, kas tiek izvirzītas katru gadu pirmās prezidentūras laikā un AKM prioritātēm otrās prezidentūras laikā, kā arī citām horizontālajām jaunatnes prioritātēm;

un

- veidotiem vietā un laikā, t.i., no vietējā līdz Eiropas līmenim, lai savlaicīgi un efektīvi veicinātu politikas attīstību ES, piemēram, pirmsprezidentūras jaunatnes pasākumi, Eiropas jaunatnes nedēļa, AKM vai Lisabonas stratēģijas ziņojumi, līgumu ratifikācija un Eiropas vēlēšanas.

Debatēm, kurās ir iesaistīti jaunieši, ir jābūt pēc iespējas integrējošām un dažādām, lai maksimāli palielinātu to leģitimitāti. Tādēļ tajās ir jāveicina jauniešu ar īpašām vajadzībām un to jauniešu, kas nepieder ne pie vienas no grupām, līdzdalība. Integrācijai un dažādībai ir jābūt galvenajiem jaunatnes nevalstisko organizāciju un pārstāvības iestāžu principiem.

Šajās debatēs ir jāpiedalās arī tiem dalībniekiem, kas gan tieši, gan netieši nodarbojas ar jaunatnes jautājumiem, lai veidotu saskaņotāku un starpnozaru pieeju. Ir jāpēta pašvaldību un skolu nozīme šādu dialoga pasākumu veidošanā sadarbībā ar jaunatnes organizācijām (īpaši jaunatnes padomēm).

Programma „Jaunatnes rīcībā” 2007. – 2013. varētu atbalstīt tādas struktūras kā jaunatnes padomes ar nolūku organizēt šādus debašu pasākumus, kā arī jauniešu pārrobežu organizāciju tīklus un augsta līmeņa pārrobežu pasākumus, kas veicina strukturētā dialoga redzamību un efektivitāti.

5. AKM PĀRVALDĪBA

AKM veiksmē ir atkarīga no jauniešu efektīvas iesaistīšanās tās īstenošanā. Piemēram, vajadzētu konsultēties ar jauniešiem un to organizācijām valsts ziņojumu sagatavošanā. Pirmais ziņojums liecina par to, ka tas atkarībā no dalībvalsts ir veikts dažādā mērā.

Bez tam dalībvalstis ir uzsvērušas grūtības, novērtējot progresu, kas panākts kopējo mērķu īstenošanā un efektīvā labas prakses apmaiņā.

Visbeidzot ilgspējīgas un uzticamas jaunatnes politikas virzienus var turpināt attīstīt vienīgi uz pamatīgu zināšanu bāzes jaunatnes jomā. Līdz ar to vēl aizvien būtiski svarīga ir „plašāku zināšanu un izpratnes par jaunatni” kopējo mērķu vienlaicīga īstenošana.

Lai atbildētu uz šīm iecerēm un veiktu turpmākos pasākumus pēc 2005. gada 24. maija Rezolūcijas par Eiropas sadarbības jaunatnes jomā īstenoto darbību novērtējumu¹³, Komisija ir izvirzījusi dažus priekšlikumus, lai pastiprinātu AKM īstenošanas un novērtēšanas mehānismus (skatīt 6. punktu).

6. SECINĀJUMI

Valstu ziņojumu par līdzdalību un informētību analīze notiek ES būtiskā brīdī, kad jaunieši vēlas, lai tos uzskatītu par partneriem tiem, kuri veido politiku attiecībā uz viņiem.

Pamatojoties uz šo analīzi Komisija *izvirza priekšlikumu apstiprināt kopējo līdzdalības un informētības mērķu nozīmi un spēkā esamību un nedaudz pielāgot un uzlabot pieņemtos darbības virzienus* šādi:

Par informētību:

Uzlabot jauniešu piekļuves iespējas informācijas pakalpojumiem

- Izveidot, īpaši caur labāku informācijas pakalpojumu koordinēšanu savās teritorijās, saskaņotas, visaptverošas informācijas stratēģijas, kas risina visus jauniešiem būtiskos jautājumus;
- Veicināt informācijas sabiedrības instrumentu un novatorisku pieejas veidu izmantošanu jaunatnes informēšanā, ietverot tos, kuru mērķis ir jauniešiem ar mazākām iespējām sniegt piekļuvi informācijai.

Informācijas kvalitāte

- Turpināt individuālo konsultāciju pakalpojumu attīstību;
- Sistemātiski izmantot Eiropas jaunatnes informācijas hartu, lai nodrošinātu labas kvalitātes informāciju.

Jauniešu līdzdalība informācijā

- Veicināt jauniešu līdzdalību valsts informācijas stratēģijās un pastiprināt jaunatnes organizāciju nozīmi jaunatnes informētības veicināšanā.

Par līdzdalību:

Jauniešu līdzdalība pilsoniskajā dzīvē

- Nodrošināt jauniešu strukturētu konsultēšanu par viņiem svarīgajiem jautājumiem, tam īpaši jāattiecas uz valstu jaunatnes padomju lomas veicināšanu konsultāciju procesā, lai nodrošinātu, ka tās pārstāv arī to jauniešu intereses, kuri nav nevienas organizācijas biedri;

---

¹³ OV C 141, 10.6.2005., 1. lpp.

- Veidot vietējās līdzdalības struktūras (piemēram, jaunatnes padomes), sistemātiski iesaistot jauniešus vietējās lēmējinstīcijās, mobilizējot reģionālo un vietējo iestāžu atbalstu;
- Analizēt līdzdalības šķēršļus, kuri ietekmē dažas jauniešu grupas, lai palīdzētu jaunatnes organizācijām efektīvāk iesaistīt vairāk jauniešu, līdz ar to nodrošinot viņu pārstāvību;
- Izstrādāt instrumentus līdzdalības veicināšanai, piemēram, līdzdalības mehānismu vadlīnijas¹⁴ vai interaktīvu politiskās līdzdalības forumus internetā.

Lielāka jauniešu līdzdalība pārstāvības demokrātijas sistēmā

- Izveidot konkrētus pasākumus, lai nodrošinātu aktīvāku jauniešu līdzdalību pārstāvības demokrātijā, tādus kā iesaistes veicināšana politiskajās partijās, jauniešu iekļaušana partiju vēlēšanu sarakstos un viņu vietas uzlabošana šajos sarakstos, dialoga atvieglošana starp jauniešiem un politiskajiem līderiem, uzsverot dalībnieku saistības un veicinot viņu kā savu biedru „sūtņu” darbību, labāk izmantojot informācijas sabiedrības instrumentus vēlēšanu procesa atvieglošanai.

Mācīšanās līdzdarboties atbalsta dažādie veidi

- Attīstīt sinerģiju ar pasākumiem, kurus uzņemas mācību jomā. Eiropas līmenī to var sasniegt caur ciešāku saikni ar AKM izglītību un apmācību. Valstu līmenī to var panākt attīstot aktīvās pilsonības iniciatīvas skolās;
- Labāk apzināt jauniešu līdzdalības dažādos veidus.

Līdzdalība ES attīstībā:

Ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un jaunatnes organizācijām Komisijas nodoms ***ir atbalsīt pastāvīgu un strukturētu dialogu trīs gadu periodā patiesā konstruktīvas partnerības garā.*** Attiecībā uz to Komisija izvirza priekšlikumu par šādiem konkrētām darbības virzieniem:

Valstu, reģionālā un vietējā līmenī

- Izveidot strukturētus dialoga un debašu pasākumus, kuru grafiks būtu saskaņots ar Eiropas politisko programmu, sākot hronoloģiski no vietējā līmeņa, lai nodrošinātu savlaicīgu un efektīvu jauniešu piedalīšanos ES debatēs.

Eiropas līmenī

- Vienoties par prioritāšu tēmām, kas būtu jāapspriež ES līmenī līdz 2009. gadam, t.i., sociālā integrācija un dažādība 2007. gadā, starpkultūru dialogs 2008. gadā un nepārtrauktas sadarbības perspektīvas jaunatnes sektorā 2009. gadā. Šīs tēmas būtu jāapspriež kopā ar AKM un Eiropas Jaunatnes paktā izvirzītajām prioritātēm

---

¹⁴ Pamatojoties uz Eiropas Līdzdalības padomes hartu (*Council of Europe's Participation Charter (EYF)*).

– pēc pašreizējās prakses – kā arī kopā ar horizontālajām prioritātēm, par kurām ir vienošanās jaunatnes sektorā, tādām kā diskriminācijas novēršana un veselība;

- Komisija atbalsta ideju par neoficiālu forumu starp jaunatnes pārstāvjiem, prezidentūrām, Eiropas Parlamentu un Komisiju, kas tiktos regulāri – īpaši pirms Izglītības, jaunatnes un kultūras padomēm rudenī un pavasarī Briselē – lai uzlabotu saskaņotību, nepārtrauktību un progresu starp dažādu prezidentūru programmu jaunatnes sektorā;
- Regulāri organizēt Eiropas Jaunatnes nedēļu ar komisāru un citu Eiropas iestāžu pārstāvju piedalīšanos, pirms tam, kad vien iespējams, organizējot konsultācijas Eiropas jaunatnes portālos, lai sagatavotu secinājumus par notikušajiem pasākumiem, norādot nākotnes perspektīvas un nodrošinot Eiropas jaunatnes programmas redzamību;
- Organizēt tikšanos ar jauniešiem, kuriem parasti nav kontaktu ar Eiropas institūcijām;
- Organizēt īpašo jaunatnes Eirobarometru (2006. gada beigas);
- Aicināt Eiropas Jaunatnes forumu vislabākā veidā izmantot Komisijas regulāri organizētās sabiedriskās apspriešanās iespējas, īpaši ar interneta palīdzību, par jauniešiem būtiskiem jautājumiem;
- Mobilizēt Eiropas informācijas tīklus, lai atbalstītu strukturētu dialogu¹⁵.

Ir jāveicina arī jaunatnes AKM pārvaldība, saglabājot pielāgotību jaunatnes sektoram. Šai nolūkā Komisija izvirza šādus priekšlikumus:

- Līdz 2006. gada beigām dalībvalstis izvirza tos darbības virzienus līdzdalībai un informētībai, kuros tās vēlas koncentrēt un definēt rīcības plānus;
- Dalībvalstis izveido turpmāko pasākumu mehānismus, iesaistot jauniešus un viņu organizācijas, un līdz 2008. gada beigām sagatavo novērtējuma ziņojumu;
- Dalībvalstīm tiek dota iespēja uz brīvprātības pamatiem piedalīties „savstarpējos novērtējumos”, kurus organizē Komisija, par informētību un līdzdalību;
- Dalībvalstis veicina kopējos mērķus valstu līmenī starp reģionālām un vietējām iestādēm, jaunatnes organizācijām un jauniešiem kopumā;
- Komisija sistemātiski apspriedīsies ar jauniešiem un jo īpaši ar Eiropas Jaunatnes forumu par jebkuru priekšlikumu saistībā ar AKM;
- Tā izveidos darba grupu rādītāju definēšanai attiecībā uz kopējo mērķu īstenošanu par līdzdalību un informētību.

* * *

Komisija aicina Padomi īstenot šajā ziņojumā izvirzītos priekšlikumus.

---

¹⁵ Programmas *ERYICA*, *EURODESK* un *EYCA*